Đôi nét về chùa Ngâu

ISSN: 2734-9195 17:20 16/02/2025

Chùa Ngâu, hay còn gọi là Hưng Long Tự hoặc Quốc Lão Hưng Long Tự, tọa lạc tại thôn Yên Ngưu, xã Tam Hiệp, huyện Thanh Trì, Hà Nội. Chùa được xây dựng vào năm 1130 dưới thời vua Lý Thần Tông.

Chùa Ngâu, hay còn gọi là Hưng Long Tự hoặc Quốc Lão Hưng Long Tự, tọa lạc tại thôn Yên Ngưu, xã Tam Hiệp, huyện Thanh Trì, Hà Nội. Chùa được xây dựng vào năm 1130 dưới thời vua Lý Thần Tông.

Theo truyền thuyết trước kia làng Yên Ngưu có hai Miếu là: Miếu Mục Đồng thờ đức Tổ Nam Dương (Thủy Tổ Thành Hoàng làng Yên Ngưu) và Miếu Diệu Linh thờ Hương Từ Thanh Vân Thần Nữ hay còn gọi là Tổ Mẫu Ngâu. Đức Lệ Thiện Hoàng Hậu đã xây dựng lên miếu Diệu Linh và đặt tên là Hưng Quốc tự thờ Phật và thờ đức Tổ Mẫu Ngâu.

Chùa Ngâu. Ảnh sưu tầm

Đến đời vua Lê Dực Tông (Hậu Lê) chùa chịu biến cố nên hoang phế và đổ nát. Đến đời vua Lê Hiển Tông niên hiệu Cảnh Hưng (1750) chùa được 2 vị Chúa Trịnh xây dựng trùng tu lại hoàn toàn và đổi tên là Quốc Lão Hưng Long Tự, tiếp tục xây dựng Đế Đô Hưng Quốc Phủ - Phụng Thiên Hành Thế.

Trải qua nhiều biến cố lịch sử, chùa từng bị hư hại và được trùng tu vào năm 1762 bởi một vị quốc lão triều Lê. Đến thời kỳ kháng chiến chống Pháp và Mỹ, do vị trí chiến lược gần sông Tô Lịch và quốc lộ, chùa bị phá hủy hoàn toàn. Năm 1995, chùa được trùng tu và được xếp hạng Di tích lịch sử - văn hóa cấp quốc gia năm 1995.

Chùa Ngâu (Thanh Trì). Ảnh sưu tầm

Đặc điểm kiến trúc

Cổng tam quan: Được xây dựng chủ yếu từ đá xanh, tạo nên vẻ uy nghiêm và bền vững.

Ngôi Tam Bảo: Được xây trên nền cao, với hành lang bao quanh bởi các cột đá và mái ngói truyền thống. Trước thềm đặt tượng Bồ tát Quán Âm Nam Hải, hướng về phía Đông Nam. Tiền đường gồm 5 gian 2 chái, kết nối với trung đường 7 gian và thượng điện 3 gian theo hình chữ "*Tam*".

Phủ Đế Đô Hưng Quốc: Tiền đường của phủ gồm 5 gian 2 chái, được xây hai tầng theo kiểu chồng diêm, tạo nên sự bề thế và trang nghiêm.

Nhà thờ Tổ, nhà Tăng và nhà khách: Nằm xung quanh sân sau thượng điện, phục vụ cho các hoạt động tôn giáo và sinh hoạt của chùa.

Chính điện chùa Ngâu. Ảnh sưu tầm

Các vị được thờ trong chùa

Phật: Chùa là nơi thờ Phật, với các tượng Phật được đặt trang trọng trong ngôi Tam Bảo.

Tổ Mẫu Ngâu: Ngoài thờ Phật, chùa còn thờ Tổ Mẫu Ngâu, hay Hương Từ Thanh Vân Thần Nữ, được coi là vị thần bảo trợ của làng Yên Ngưu.

Quốc Lão Nguyễn Du: Sau khi ông Nguyễn Du (Trịnh Du) đóng góp công sức lớn trong việc trùng tu chùa vào năm 1762, dân làng đã tôn ông và cha mẹ ông làm hậu Phật và thờ phụng trong chùa.

Quả chuông cổ. Ảnh sưu tầm

Nét văn hóa đặc trưng

Chùa Ngâu không chỉ là nơi thờ tự mà còn là trung tâm sinh hoạt văn hóa, tín ngưỡng của cộng đồng địa phương. Vào các ngày rằm, mùng 1 hay các dịp lễ lớn như Vu Lan, người dân thường đến chùa để thắp hương, cầu bình an và tham gia các hoạt động tôn giáo. Ngoài ra, chùa còn lưu giữ nhiều di vật cổ quý giá, tiêu biểu là quả chuông đồng đúc năm 1799, cao 124cm, với quai được trang trí hình đôi rồng đuôi xoắn và thân đề bốn chữ "*Hưng Long tự chung*".

Với lịch sử lâu đời và kiến trúc độc đáo, chùa Ngâu là điểm đến lý tưởng cho những ai muốn tìm hiểu về văn hóa, lịch sử và tín ngưỡng truyền thống.

Tổng hợp: **Minh Khang**